

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . 40 Leu
Egy hónap . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyilttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
Néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Nem szabad

lebontani a kaszárnyát, nem szabad egy ilyen régi épületet elhordani a városból. Nem szabad. Mert az az épület közvagyon, székely tanalap, mert régi és a történelem patinája tapad falain, mert annak a laktanyának minden köve érték. A száz éves katonaiskolát nem engedheti a város népe és minden elvi határozatok ellenére maga a hivatalos Város sem lebontani.

Az, hogy megszálesítik a forgalmas Vasut-uccát, csak olyan szemkiszurom indok.

Bukaresttől Bécsig és Münchentől Budapestig még ma is látni a régi városokban annál szűkebb sikátorokat. És nem akarják erőszakkal megszálesíteni s egy felszínes célért nem akarnak régi épületeket szétrombolni.

Nem minden ócskaság tartozik e fogalom alá. Egy földszintes viskó is lehet ugyan értékes, mert történelmi emlék tapad hozzá s egy hatemeletes palota is lehet semmit érő ócskaság.

De nem csak ez. Akik bele egyeznek a laktanya lebontásába, letagadhatják a történelmi emlékeket — bár bajosan. De azt, hogy az a *miénk*, hogy az a városhoz tartozik, hogy annak a létezéséből székely gyermekek kapják ingyen a tudományokat, azt nem sikkaszthatja el senki a kaszárnya anyakönyvéből.

S ami Péteré az nem Pálé, ami magánvagyon — abban az értelemben, hogy kisebbségi, — azt nem lehet elvenni, de még inkább nem lehet odaadni.

Az a várospolitikai, amely ilyen „változtatásokkal” akarja szépitani Kézdivásárhely városát, nem lehet áldásos. Rombolással nem lehet építeni, régi vagyonok, kincsek ablakon kidobálásával nem lehet megtartani sem az erkölcsi, sem az anyagi alapot. De erről nem akarunk beszélni, ilyen *nem me* rünk feltételezni vezetőinkről.

A mai világban örül az ember, ha van valamije, nemhogy eszeveszettül osztogatna.

Körülbelül ezek azok az okok, amik a *Keleti Ujság*-ban megjelent cikk alapján arra ösztökélték a Magyar Párt vezetőit, hogy közbelépjenek illetékes helyen a kaszárnyánk ügyében.

S ha közbenjártak ott — *itt* még inkább meg kell mozdulni. És nem elszórt kiáltásokkal tiltakozni, hanem a városi tanács — amelynek minden tisztelet ki jár egyebként — álljon a sarkára. Mert

— *nem szabad* . . .

Lafayette.

A „Háromszékvármegyei Tanalap”

A „Keleti Ujság”-ban pár nap előtt egy közlemény jelent meg az alap ügyével kapcsolatban. Szentkereszty Béla megyei deputátunk a megyetanács határozatából kifolyólag kért királyi kihallgatást. Erről számol be röviden és az alap eredetét és rendeltetését illetőleg egészen helytelenül. Nem tudom, hogy kitől nyerte információit, de annyi bizonyos, hogy akitől nyerte, az még felületesen sem ismeri a háromszékvármegyei vagyon eredetét, rendeltetését, időközben a kezelésben beállott változások okait és a mai helyzetét.

Ez legyen a magyarázata annak, hogy helyet kérek e lap hasábjain a kérdésnek lehető röviden leendő megvilágítására a következők szerint:

A Hasburg uralomnak az erdélyi részekre és így a székelyek földjére is történt kiterjesztése után, a székely jogok teljes mellőzésével és erőszakosan létesített határörzés 2-ik számú gyalog és egyik huszárezrede számára épületek voltak szükségesek különböző városokban és községekben Háromszékvármegyében is. Ez épületeket székely tulajdont képező belsőségeken kellett felépíteni.

A 2-ik számú székely határőr gyalog ezred, valamint a székely határőr huszárezred ingatlan javai úgy keletkeztek, hogy azokat a székelység tulajdonát képező ingatlanokból vette igénybe a határőr ezred parancsnoksága, mint üres telkeket s azokra az egyes épületek a székely határőr huszárezred gyalog ezredéhez tartozó székelység saját pénzéből, anyagából s nagy részben munkájával, legfennebb a határőr katonaság mérnökkari tisztjeinek tervei és utasításai szerint, — akik között sokan voltak székelyek is — épültek mindazon városokban és községekben, ahol ily épületek voltak és vannak ma is. Ez épületek legnagyobb része, sőt a Kézdivásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön lévők mindenike a XIX-ik század elején, vagyis ezelőtt 100—120 évvel, — tehát jóval a határőrezredek felállításától — épültek s így azoknak kétségtelen megteremtői a székelyek voltak.

Az 1848—49-iki, az osztrák császári ház ellen folytatott küzdelem során a székelység, főleg annak határőr katonasága és tisztiképe alatt álló ifjúsága a magyarok mellett harcolván, a Habsburg uralkodó ház akkori feje, a volt osztrák császár és magyar király az úgynevezett abszolút korszak idején a székely vagyonokat elkobozta. Majd 1868-ban visszaadta, de nem azzal a jelleggel, melylyel ezek az épületek az elkobzás előtti rendeltetésüket szolgálják, hanem

„Háromszékvármegyei Tanalap” létesítése mellett,

„Nemes Háromszék vármegye” közönségének,

vagyis se nem katonai, se nem közigazgatási célra és nem kizárólag a megye székely lakosainak, hanem az egész megye közönségének, tehát minden rendű, rangú, fajú, vallású polgárának, hogy e vagyon jövedelméből ipariskola létesíttessék és megyei főiskolai tanulók segélyeztessenek, — amely vagyon sui generis alapítvány jelleggel bír — és hogy azt a nemes Háromszékvármegye mindenkor törvényes képviselője kezelje, a tulajdonjog azonban mindörökké a Háromszékvármegyei Tanalap”-ot illesse.

A tényadatokból önmagától folyik, hogy:

1.) a „Háromszékvármegyei Tanalap” sem eredetére nézve, sem fennállása idején, sem

elkobzása alkalmával, sem visszaadása után soha nem volt állami vagyon,

2.) a telkek, melyekre az épületek emeltettek, székely vagyont képeztek, melyek 1848-ig még hűtlenség esetén sem voltak úgy elkobozhatók az uralkodó által sem, hogy azokkal ő mint sajátjával rendelkezhessek, avagy azokat kizárólag székelyeknek is adományozhassa, mert az elkobzott vagyonokat is, — ha érdemtől meg nem fosztott örökös volt, úgy ő, de hanem volt, úgy szomszédja kellett, hogy megkapja,

3.) az elkobzás ténye után és az osztrák polgári törvénykönyv magánjogi szabályainak a székely székelyekre történt kiterjesztése után, az 1867 évvel kezdődött úgynevezett alkotmányos korszakban történt visszaadása e vagyon komplexumoknak, bár ha módosította is a vagyon tárgyak rendeltetését, de — mivel az elkobzás jogosságát senki soha el nem ismerte és semmiféle bírói fórum a székelység bűnösségét meg nem állapította — nem változtatott azon a jogi helyzeten, hogy a tulajdonjog a vagyon tárgyakat, az azokat létesített háromszékvármegyei székelységen kívül nem székelyeknek is hasznára szolgáló önálló alapítvánnyá vált és ez alapítvány kezelésében a megye lakossága, mindenkor törvényes képviselője után teljes és minden más idegen érdeket kizáró rendelkezése alá került.

4.) mint megyei kezelésben álló, megyei lakosság céljait szolgáló, a megyei székelység áldozatából származó vagyonra senkinek és semmi okból utódlási joga nincs és nem is lehet s ha mégis ez meglőrténhetik, vagy megkíséreltetett, úgy hűtlen kezelés, esetleg sorozatos intellektuális közokirathamisítás forog fenn azok részéről, akik akár tényeikkel, akár tanácsaikkal ezt előidéztek.

Ez alap ügye 1928 évben került először Háromszékvármegye tanácsa elé egy általam tett indítvány kapcsán, hogy ez alap jogiszemélyiségét ismertessük el és létesítsük újból, mert akkor már elkéstünk a törvényszerinti azon intézkedéssel, hogy egyszerűen bejelentsük ez alapítvány létezését és bemutassuk annak alapító okmányát, mely legutóbb 1904 évben kelt.

Majd 1933 évben ujult fel ismét a kérdés, midőn egy 1931 év március 26-án megjelent királyi Decrét alapján elvonatott a megye rendelkezése alól a tanalap kezelése. Végül 1933 évben, — midőn a megyei tanács újból felváltotta az interimbizottságot, — egy kiküldött 3 tagú bizottság javaslatára — egyhangú határozatot hozott a megyei tanács plénuma, hogy egyidejűleg az összes illetékes miniszterek megkeresésével, öfelségéhez is felségfolyamodvánnyal fordul, hogy a tanalap kezelését adja vissza a megyének, hogy az önálló alapítványként arra a célra használva kezelje, melyre az rendeltetett és a *téves telekkönyvi átíratást*, — mely a Casa Școalelor București intézmény javára a Comitetul Școlar Județean kezelési jogának fenntartása mellett tulajdonjogszerzés gyanánt eszközöltetett, — *semmisíttesse meg* és a telekkönyvi tulajdonjogra vonatkozó azon állapotot, mely szerint az összes szóbanforgó s mintegy 8—10 millió értéket képviselő ingatlanok továbbra is a „Háromszékvármegyei tanalap” tulajdonául legyenek feltüntetve, Háromszékvármegye mindenkor törvényes képviselője, és intézkedése joga mellett.

Mindennek főindoka az volt, hogy e vagyontárgyak mind és kizárólag a megye

székely határörvidék katonaságának vagyónából, munkájával és áldozatkészségéből keletkeztek és pedig a XIX-ik század elején. Nem képezték soha királyi adomány tárgyát s 1849 után császári abszolutisztikus rendelettel törvényellenesen, a székelység bűnösségének bírói megállapítása nélkül vették el a székelységtől, mikor a 2. ik gyalog és 1. székelyhuszár ezred megszünt s épen e törvénytelenesség reparációjaként adott a megye rendelkezésére meghatározott cél kitűzése: a Háromszékmezei Tanalap létesítésének legfelsőbb elrendelése mellett az akkori magyar belügyi, pénzügyi és igazságügyi ministeriumok előterjesztésére Ferenc József akkori magyar király 1869 február 16-án kelt legfelsőbb elhatározásával.

Az 1933 május 27-én tartott megyetanács ülésén 4 jegyzőkönyvi pont alatt 7283/1933 szám alól hozatott meg a fenti értelmű határozat a dr. Ioan Culca, dr. Török Andor és én, mint egy előző tanácsülésen kiküldött bizottsági tagok által készített és általunk is egyhangúlag javasolt emlékirat alapján.

E határozatot azonban az akkori Prefektusa a megyének folyton igyekezett meggátolni, hogy végrehajtsák. Kitalálta azt a jogi absurdumot, hogy megkérdezte a belügyministert, mint a megyei tanács tutelarissá, hogy vajon szabad-e hozzá és miniszter társaihoz, avagy épen felségéhez fordulnia a megyei tanácsnak és nem adta ki a határozatot Szentkereszty Béla báró deputátnak sem, aki egy delegáció élén kellett volna, hogy azt felségéhez egy felségfolyamodvány kapcsán királyi kihallgatás kieszközölésével eljuttassa. Hiába való volt a megyei állandó bizottság tagjainak sürgetése, ugyiszlán minden ülésen 1933 év folyamán. Az új kormány jötték végére ez év febr. 20-án az állandó bizottság egyhangúlag elfogadta dr. Molnár Dénes biz. tag azon indítványát, hogy különböző jogi indok alapján kérje a megyei képviselőt, a kézdívásárhelyi és sepsiszentgyörgyi telekkönyvi hatóságok tulajdonjog bekebelezést elrendelő 2742/1932 és 43/242/1932 telekkönyvi számú végzéseinek újbóli kiadását, mivel e végzések kézbesítése nem történt a törvényes képviselőkre jogosítottak kezéhez s folyamodással támadja meg azokat, mert a Királyi Decretum tartalma ellenére rendeltetett el a tulajdonjognak a Casa Școalelor nevére bekebelezése, holott az említett Decret Regal így hangzik:

„Art. I. Fondul învățământului județean (Tanalap) din județul Treiscaune Sft-Gheorghe, cu întreaga sa avere mobilă și imobiliară, acualmente administrat potrivit statutelor de Ministeru de Interne cu No. 8783 din 9 Septembrie 1924, trece în administrarea organului legal a comitetului școlar județean, sub controlul, conducerea și îndrumărea Casei Școalelor.”

Ami magyarul annyit jelent, hogy nem telekkönyvi tulajdon, hanem csupán ellenőrzési, vezetési és utasítási jogot kapott a Casa Școalelor, míg a Comitetul Școlar Județean igazgatási jogot az ellenőrzés, vezetés és utasítás keretében.

A tulajdonjog tehát nem lett volna átriható, hisz azt nem is adta meg a Decret Regal.

Hangsúlyozandó, hogy a „Háromszékmezei Tanalap” nem elemi iskolai célokat szolgált, hanem a valójában és mindig csupán felsőbb iskolákban tanult megyei ifjak segélyezését, mely cél szolgálata ma sem tartozik a Comitetul Școlar Județean hatáskörébe.

Minthogy a tanalap sem eredetére, sem fennállása idején, sem elkobzása alkalmával, sem visszaadása után soha nem volt állami vagyon,

a telkek, melyekre az épületek emeltettek, székely vagyont képeztek, mely vagyonok nem voltak elkobozhatók sem, úgy, hogy az másnak, mint székely és nem bűnös atyafiaknak, ilyenek nem léteben a szomszédnak jussan,

és az 1849 év utáni időkig soha egy fejedelem sem kísérelte meg, hogy az akkor érvényes Approb. Const. II. Rész LXXVI. Cz. XX. azon rendelkezését, hogy még katonai hűtlenség esetén is, ha a hadbavonulást megtagadták volna, és „a magok föltisztai előtt magok mentségüket nem adják, a fejedelem autoritásából halállal büntettesenek, de jószágukat el ne veszítsék.”;

ezt a vagyontömböt ma sem lehet olyan-
nak tekinteni, mint a mely királyi adomány-
ból keletkezett volna bármikor is,

sem olyanak, amit az állami jogutód-
lás jogán el lehetne venni a megye székely-
ségétől, illetve közönségétől,

s ha az idők változtával lehet és kell
is arról beszélni, hogy a tanalap vagyona a
megye kezelésében maradván önálló jogi sze-
mély gyanánt, ne csak a megye székely la-
kösságának érdekeit szolgálja kizárólag, ha-
nem az 1868 évi legfelsőbb elhatározás sza-
vaival élve „Háromszék közönségének” ér-
dekeit,

az egyedüli helyes megoldás ez ügy-
ben, hogy:

a.) akár az illetékes Ministeriumok elő-
terjesztésére és intézkedésére, a Felső-
folyamodvány eredményének bevétele nélkül,

b.) akár a felségfolyamodvány érdemi
elintézése kapcsán végre a majdnem évti-
zedes jogvita után állítsák helyre az előző
jogi és ténybeli állapot s kerüljön e vagyon-
tömb vissza annak a megyének kezelésébe,
amely egyedüli jogutódja a volt székely gya-
log és huszárezrednek és amelynek vagyona
meghatározott rendeltetéssel kezelendő to-

vább is, mint önálló jogi személy vagyona
az arra illetékes megyei szerv által.

E vagyonnak tehát semmi hasonlósága
nincs az úgynevezett „Csiki Magánjavak”-
hoz más, minthogy közvagyon, mely a megye
közönségét illeti.

És bár az a királyi „Legfelsőbb elha-
tározás”, melyet 1869 február 16-iki kelettel
az akkori uralkodó: Ferencz József aláírt,
„kegyelemből” visszaadás gyanánt tünteti
fel azt a tényt, hogy a ministerium előter-
jesztésében kifejtett célokra valójában in-
tegrum restitutiót csinált, visszaadva az
elkobzott vagyont, illetve az elkobzott va-
gyonok Háromszékmezejében lévő részét e
megye közönségének.

Ez az uralkodói tény beismerése an-
nak, hogy nem is volt joga azt elvenni Há-
romszékmezei székely lakosságától, mely
azt, ha nem is szabad akaratából, de sza-
bad földön és szabad székelyek verejtékes
munkájával létesítette.

Ezt jegyezzék meg mindazok, akik
könnyelműen beszélnek nyilvános helyeken
az alapról s nem vesznek fáradságot a kér-
dés megismerésére.

Kézdívásárhely 1934 Husvét első napján.
Dr. Molnár Dénes.

Állati kegyetlenséggel végzett áldozatával a zabola-pávai rablógyilkos.

Négy balta-csapással meggyilkoltak egy jómódu öregasszonyt.

Huszonnégy óráig hevert felboncolatlanul a borzalmasan agyonvert áldozat.

Borzalmas rablógyilkossági ügyben nyo-
moz a kovásznai csendőrség. Özvegy Kovács
Sámuelné hetven éves jómódu öregasszonyt
ismeretlen tettes négy fejszecsapással meg-
gyilkolta. A gyilkos felkutatja az egész házat,
de semmit sem talált, amit elvihetett volna.

A gyilkosság.

Kovács Samuné, aki egyedül lakott házá-
ban, csütörtökön este kilenc órakor tért haza.
Az egész napot falubeli rokonainál töltötte.
Gyanútlanul közeledett haza felé. Bement,
bezárta az ajtót és éppen vetkőzni kezdett,
amikor a házból elrejtőzött gyilkos

előugrott és egy súlyos baltával
négy hatalmas ütést mért a sze-
rencsétlen asszony fejére.

Csapásaival teljesen összeroncsolta az
öregasszony fejét, majd

tettől meborzadva, egy fekete ken-
dővel letakarta az áldozat szét-
roncsolt koponyáját.

A Dosztojevszkij Raszkolnyikov-jára em-
lékeztető gyilkos aztán felkutatja az egész
házat. Felforgatta a szekrényeket, kiürítette a
fiókokat, a konyha faláról levette az edénye-
ket, egyszóval minden zugot tüvé tett,

de a lakásba sem pénzt, sem érté-
ktárgyakat nem kapott, mert a gaz-
dag öregasszony nem tartotta ott-
hon értékes ingóságait.

A gyilkos azután saját kulcsával bezárta
a lakást és az éj leple alatt megszökött.

A tetőn másznak be.

Másnap reggel gyanús volt a szomszéd-
oknak, hogy a mindig korán kelő Kovács
Samuné nem nyitja ki a kapuját. Rosszat
sejtve néhány férfi be akart hatolni a házba,
azonban a hatalmas tölgyfa ajtó minden ki-
sérletnek ellenállt. Nem akarták fejszével be-
törni az ajtót, ezért a tetőre másztak és né-
hány cserép elmozdításával akkora rést ütö-
tek rajta, hogy egymás után bemászhattak a

Nagypénteki álom.

Budapest, 1934 márc. 30.

Több heti betegség után, — ma keltem
fel először.

A nap melegen tűz ablakomra.

Megszokott s ma mégis újszerű zsibon-
gás hangja uti meg füleimet. A villamos
csilingelésén, az autóduda hangján keresztül
egy új hang tör fel ablakomhoz. Egy árva-
intézet növendékeinek végtelen sora halad
el szemeim előtt. — Templomba mennek.
Komoly tanítók és tanárok között szöke
fürtű, feketehajú, buksifejű kis diákok hos-
szu sora.

Nézem — visszavágyó szívvel, vissza-
vágyó lélekkel.

A sorok haladnak és egyszerre látom,
hogy én is ott megyek közöttük. — Érde-
kes! Mellettem megy nyújtódi Jancsó Ákos,
előttem Sipos Lajos — Csizsár Jóskaival,
hátam megett csupa ismerős régi, jó osz-
tálytársak. — De pszt, csend legyen. Ágner
tanár ur itt megy mellettünk. Végignézem
magam. Krém ruhámon, ami mindig nagyon
tetszett, — boldogan szalad végig a szemem.
Csak a nadrág hosszabb volna! Mégis csak
szebb a hosszú nadrág! Kezem felszalad
kis kabátkám hajtókájára, ahol kezem
végre megpihen a három aranyos gombon,
amelyek katonaságaim megtestesüléseké-
pen, mint három-három csillag fekszenek —
jó anyám jóvoltából. De megyünk tovább...
Kezemben az új Zsazskowky. Az öreg mi-
noritaház templom ajtajában lekerülnek a
sapkák és sorra beülünk a padokba. — Bal-
oldalt a szent sir. Két katona áll mellette.
Istenem, be furcsák, olyan ismerős az arcuk
— de nem tudom, honnan ismerem őket.
Ugy tetszik, mintha egyikeket Skrobóvának
láttam volna géppuskája mellett — a má-
siknak Naovo-Vas-nál én fogtam volna le a

szemét... Nem értem... Hiszen én még
csak I. gimnázista vagyok! Ott áll hát-
tal, a gyással borított oltároknak Asbóth
tanár ur és árgus szemekkel nézi, hogy ho-
gyan ülünk. A padok szélén lám ott ül Már-
tonyi Lukács tanár ur, Révész Ciriil tanár ur,
Erőss József tanár ur, leghátul az — Igaz-
gató ur — Hassák Vidor — és pár száz diák
ajkán felzúg az ének A „keresztfához megyek.”

És végtelenül hosszú — el nem fogyó
sorokban megyünk a keresztfához... Egymás
keresztfájához!.. Lemberg... Ivangorod... Ga-
licia... Oroszország... Jamjano... Asigó...
Verdun... Siberia... Asinara... Forte Begato
etc... Megyünk meg-megrogyanó térdel —
székely daccal... előre... a keresztfához!

A gyással borított oltárok eltűnnek!
Virágpompa, zászlóerdő, zengő-bugó ha-
rangszó mellett ime újra ott ülök kis krém-
ruhámban a padban. Nyílik a szószerű ajtaja
és impozánsan megjelenik dr. Szilveszter
Ferencz tanár ur. Villogó szemei végigfut-
nak rajtunk. — Miért van az, hogy ezeket
a szemeket — noha olyan élesek — vesébe
nézők — mégis úgy szeretem! — Megdör-
dül a hangja — végig süvölt a templom
öreg falai közt. „Kicsiny hitűek — mitől
tartottatok?” „Amint megmondottam, har-
madnapra feltámadtam!” És zeng, zúg ajká-
ról a krisztusi feltámadás himnusza! Én a
kisdíák végigfuttatom szemem — osztálytár-
saimon — jó öreg tanárainkon, az öreg temp-
lom falán s boldog, soha nem érzett meg-
nyugvással lehajtom, könnyező szemeimet
takarva, fejemet a régi jól ismert padra.

Egy mentőautó sivitó szirénája élesen
basít fülembé. Felemelem a fejem, újból a
szobámban vagyok — nem változott semmi,
csak a könyöklő párna lett gyanúsán ned-
ves. Vajon mitől? Talán a boldogságtól!
Drága jó vásárhelyiek, kellemes boldog ün-
nepeket kívánok Nektek!

Oros.

H I R E K.

Április
7
1934.

Kevesebb lett egy nótás székely legénnyel.

Ikafalva, 1934. ápr. 2.

A Feltámadás megasztos ünnepén gyász-hír érkezett egy kicsiny székely faluba.

A mindenkinél nagyobb, hatalmasabb Ur magához hívott egy fiatal életet. Husvét ünnepének másodnapján rövid, szűkszavú távirat tudatta Dénes Móríc ikafalvi gazdálkodóval, hogy katona fia Chisinauban meghalt.

Egy röpke pillanat alatt gyászba borult a lakás, mely hazavárta ünnepelni a legkisebb fiút.

A faluban futótüzként terjedt el a megdöbbentő hír.

Kevesebb lett egy nótás székely legénnyel.

Soha sem látjuk többé báltermünkben tűzzel táncolni a csárdást.

Nótás, dalos ajka örökre elnémult.

A napsütéses, virágos tavaszban egy mélységes bánatában megroskadt szomorú apa egyedül, a fia nélkül, akasztja bele puba barna földjébe az ekét, Chisinauban pedig egy idegen katona sírja fölött szállonganak a hazatérő fecskék...

Sz. M.

— **Körösi Csoma Sándor emlékezete.** A nagy székely utazó, **Körösi Csoma Sándor születésének most van a 150 éves fordulója. Ebből az alkalomból emlékünnepe lesz városunkban. Erről a jövő számunkban.**

— **Szent Antal esték.** Nívós Szent-Antal-estélyt rendezett a Mária-Kongregáció lelkes gárdája. Fáradtságot nem ismerve dolgozott minden egyes tagja a kongregációnak, aminek a teljes anyagi és erkölcsi siker fényes bizonyítéka. Amint közfoglalkozás, a kongregáció két szövetséget kapott és most lázasan folyik a munka, hogy megtanulhassanak szóni. A Szent-Antal est jövedelmét is anyag beszerzésére fordítják, meri a szövő tanfolyam résztvevői által adott fonál nem elég ahhoz, hogy megkezdhesék a szövést. Az estély műsora a következő volt: 1.) Czintos László szavalta Szabó Jenő Lázár című költeményét. 2.) Dr. Elekcs Béla: Az Ember címmel tartott szellemes felolvasást. 3.) Diénes Maguska művészi rátermetiséggel játszotta el Schopin cis moll valcerét. 4.) A ködmönke c. székely vigjátékot adták elő: Szabó Sárika, Pál Malvinka és Paál Elek. A szereplők elsőrangú játéka sikerre vitte a székely humort. 5.) Orbán Ilonka kellemes hangjával gyönyörködtette a közönséget. 6.) Rebeka néni c. szellemes bohózatot mutatták be: Mihalik Zsuky, Bokor Annuska, Bardóc Icu, Sándor Babi, Benkő Lazi és Bogdán Arthur. — A szereplők mindenike hozzájárult az est sikeréhez. — Fényes sikert ígér a szezonzáró Szent-Antal-est, mely most kedden, ápr. 10-ikén lesz a gimnázium tornatermében a következő műsorról: 1.) Nyitány László Laci zenekarától. 2.) Farkas Antal alsócsernátóni plebános beszéde. 3.) Énekel Coltofeanu urasszony dr. Dávid István szerzeményéből, zenekari kísérettel. 4.) Mécs László költeményéből ad elő Ferenc Béni gelencei lelkész. 5.) Balett. Táncolják: Szabó Magda, Mánias Mancsi, Pokorny Buba, Diénes Klári és Teleky Margó. 6.) Vigjáték 1 felvonásban. Az estélyre ezúton is meghívja a közönséget a rendezőség.

— **Tíz vagon tengerit utalt ki a kormány a háromszéki megyei árvízkarosultak segélyezésére.** Az ilyen tengeri kiosztását már megkezdették s a vármegye prefektje személyesen ellenőrzi, hogy abból nemzeti, felekezeti és politikai magatartás tekintetbe vétele nélkül azok részesedjenek segélyben, akik tényleg rászorulnak.

— **A márc. 29-iki földrengéshez.** Megírtuk a Székely Ujság múlt számában, hogy városunkban is hevesen érezhető földrengés volt. A földrengés, mint a különböző hírekből megállapítható, leghevesebben Románia keleti oldalán volt érezhető, s ott több helyen károkat is okozott, így Bukarestben, Galacon, Kiseneben stb., hol épületekben tett kárt. Városunkban több helyen repedt meg fal, a vakolat hullott le, a villanytelepen pedig a földrengéskor az egyik gép tengelyének csapágái kiszakadtak. A mozi közönsége riadtan tödült ki pár percre.

— **Prometheus előadása Kézdivásárhelyen.** Nagy sikerrel adták elő március havában Csikszeredán a hírneves román író: Victor Eftimiu darabját, a Prometheus tragé-

diát. Az előadásra a kulturörök ország-szerte felfigyeltek és a nagyszerű csikszeredai műkedvelői gárda számos városba kapott meghívást. A Bizanc előadása után mi is ismerjük a tehetséges műkedvelőket és annak lelkes vezetőjét, dr. Hirsch Hugonét, viszont ők sem felejtették el azt a meleg fogadtatást, melyben városunk közönsége által részük volt. Ezt a szeretetet most azzal akarják újból viszonozni a csikszeredaiak, hogy körutjukban elsőnek Kézdivásárhelyt látogatják meg és két nap a város és vidék részére előadják a Prometheus, azzal a fényes díszletezéssel, ami a darabot nagyvárosi színvonalú csillogásban hozza színre. Kíváncsian várjuk dr. Hirsch Hugonét és ismert gárdáját és gondoljuk, hogy ez az előadás is a kultúra ünnepe lesz városunkban. Az előadás ápr. 30 és máj. 1-én lesz. Most még csak azt írjuk meg, hogy az előadás tiszta bevételének fele jövedelmét az árvaház részére adják a csikszeredai műkedvelők. Előjegyzések a Kovács-hirlapíródnak.

— **Halálozások.** Nagy megdöbbentést keltett városunkban Jencsevi Árpád cukrász hirtelen halála. A 38 éves közkedvelt ember még szerdán jókedvvel végezte munkáját, este régi gyomorfekélyével rosszul lett és hiába volt minden orvosi munka, sebészeti beavatkozás, pénteken d. e. 11 órakor a kórházban meghalt. Nagyrészt keltett halála az egész városban. — E héten elhunyt városunkban id. Tordai Dénesné, a ref. dalárda öreg dalosának a felesége. Elhunytak még a városban: özv. Turóczy Béláné és Jancsó János 90 éves korában. Az utóbbi a menház lakója volt és mint süket-némát ismerték a városban igen sokan.

— **Újra megalakult a Háromszéki Gazdasági Kamara.** A Háromszéki Gazdasági Kamara, melyet mint közfoglalkozás, a kormány annak idején takarékosági szempontból feloszlatozott, újra megalakult. Az új kamara, mely Bidu prefekt közbenjárására újra létjogosultságot nyert, Sepsiszentgyörgy székhellyel fog tovább működni. Hozzácsatolták Csik és Udvarhely vármegyéket is. A székely gazdaságszolgálat igen nagy örömmel fogadja a hírt, mert ügyes-bajos dolgai elintézése végett nem kell a brassói idegen kamarához fordulnia s a Kamara erkölcsi és anyagi támogatásával mezőgazdasági és gyümölcsstermelésének újabb lendületet adhat.

+) **AZ OSZTÁLYSORSJÁTEK IGAZGATÓSÁGA** közli, hogy a sorsjátéktörvény értelmében, valamint a 456023/1933 számú pénzügyminiszeri rendelet és 808 számú vámtörvény cikk értelmében tilos a külföldi kölcsönkötvények behozatala és eladása. — Az ezen rendelkezés ellen vétők legszigorubb büntetés alá esnek.

— **Zenekarunk hangversenye holnap lesz Sepsiszentgyörgyön, melynek eredményére kíváncsiak vagyunk.**

— **Háromszék időközi tanácsában** négy magyar kapott mandátumot. Kineveztek Háromszék megye új időközi tanácsát. Az új tanács vasárnap délelőtt 10 órakor fogja letenni az esküt. A tanács a következő tagokból áll: Dr. Moldovan Costantin, Nistor Aurél, Hamza György, Rusu György, dr. Breteleanu Liviu, Gerghi Pop Viktor, dr. Keresztes Károly, dr. Kelemen Zoltán, Tökés Ernő és dr. Molnár Dénes.

— **INGYEN JÉG A BETEGEK RÉSZÉRE.** A kórház vezetősége felkért annak közlésére, hogy bármelyik helybeli orvos igazolványa ellenében, betegkezelési célra ingyen bocsát a kórház jeget a közönség rendelkezésére.

— **Javítják az utakat Háromszéken.** A vármegye múlt évi költségvetésében mintegy 360.000 leu volt előirányozva az utak karbantartására és javítására. Az új költségvetés szerint a tanács erre az esztendőre 1200.000 leut szavazott meg hasonló célból. Az újabb tárgyalások szerint az 1.200.000 leu helyett tengerivel fog fizetni a vármegye a munkásoknak, a készpénzt pedig új utjavítási anyagok beszerzésére fordítja. Az utjavítási munkálatok megkezdődtek s Kézdivásárhely környékén a torjai és kászoni utak rendbehozását már megkezdtek. Mindkét utvonalon nagyfontosságú a székely környéki forgalomban. A kászoni uton élénk kereskedelmi forgalmat bonyolítanak le, a torjai ut pedig lehetővé teszi a Bálványosvár, Csizsár, és Bálványos fürdőtelepek látogatását, valamint ut nyílik ezáltal a gyönyörű Szent Anna tó felé is

ásba. Megdöbbenve látták a vérbe fagyott htestet,

amint fekete kendővel letakart arccal feküdt megbontott ruhában ágya előtt.

Azonnal értesítették a csendőr-őrsöt, hogy nyomozást megindíthassák. A szomszédok rokonok dorongokkal felfegyverkezve, máris a gyilkos keresésére indultak, de semmit nem találtak a gyilkos kiletére vonatkozólag s így a magánkutatást félben kellett gyúniok.

A csendőrség azonnal megszállta a házat, nkit sem engedve be az áldozathoz. Az ajtó-lezárták és türelmesen várták a hatósági vost, aki majd hivatalos vizsgálatot megejti a holttest elszállításáról gondoskodik.

Az orvos azonban, akit már reggel a gilkosság felfedezésekor értesítettek, csak nyolc órákor jelent meg a tett színhe-ten a hivatalos vizsgálat megejtésére. Így riént meg, hogy a szerencsétlen áldozat állése majdnem 24 óráig feküdt a tett helyén vérebe fagyva.

A nyomozás.

A vizsgálat aztán megállapította, hogy a gyilkos összesen négy fejszeccsapást mért áldozata fejére, amely azonban egy is elég lett volna a gyenge öregasszony meggyilkolására. A gyanu szálai több irányba zetek, egyelőre azonban a csendőrségnek meg kellett egdnie egy gyanus cigány letartóztatásával. A cigányt ázdivásárhelyen tartóztatták le szombaton este és a vészai csendőrsőrsre kísérték.

Az egész környék lakossága izgatottan várja a nyomozás és a hivatalos eljárás eredményét és méltó megtorlást kívánja a borzalmas bűntettnek.

A faluban azonban nem ez az első eset, hogy gyedülálló jómódú öregasszonyt meggyilkolnak. Mintegy zene egy hónappal ezelőtt hasonló körülmények között gyilkoltak meg Zabola-Paván egy gazdag öregasszonyt. abban az ügyben azonban a vizsgálat nem vezetett emmi eredményre, a gyilkosság elkövetője a mai napig em került meg.

Alapos gyanunk van arra, hogy a mostani rabló-gyilkosságot ugyanaz a személy követte el, mint az eze-ott egy évit.

A sorozatosan gyilkoló tettes azonban egyelőre még nincs a hatóság kezén. A Kézdivásárhelyen elfo-ott cigány újabb hírek szerint alibit bizonyított. Az gyeszség azonban elrendelte további őrizetbentartását.

Árvaházi kultur-esték.

Az Árvaház vezetősége elhatározta, hogy a két év előtt kezdeményezett és azóta magas színvonalon megtartott kultur-estélyeit ez évben is megrendezi, a városi tanács engedélyével a városház nagytermében.

Reméljük, hogy városunk megértő közönsége, ki mindig legfőbb emberbaráti kötelességének tartotta e szép és humánus célú intézményünk támogatását, ez évben is átérzi a küzdő árvaház sorsát és meg tudja érteni, hogy ma 30 árva gyermeket fenntartani, azokat élelemmel, ruhával és minden szükség-gessel ellátni, taníttatni és nevelni nem könnyű feladat s mindnyájunk lelkes összefogására és segítségére van szükség, mikor e 60 éves multra visszatekintő, elődeinktől ránkmaradt nemess-célú intézmény életéről van szó.

Az első est műsorát, melynek rendezésében Siklody Albertné és Schwarz Kálmánné urasszonyok fáradoznak, az alábbiakban közöljük.

1. Felolvasást tart: Dr. Fekete András.
2. Énekel: Albert Vilma tanárnő, zongorán kíséri Siklody Albertné.
3. Zongora szóló: játsza Bod Amália.
4. Költeményeket ad elő: Székely Béla.
5. Modern énekszám és tánc. Bemutatója: Székely Éva, zongorán kíséri: Siklody Albertné.
6. Dialóg. Előadják: Szabó Sárika és Czintos L.
7. Ének gitár kísérettel: Konferál: Székely Béla.

Az estélyt a városháza nagytermében szombaton, ápr. 14-én este pontosan 9 órai kezdettel tartják meg. Be-letpti díj tetszés szerint.

Eladók elköltözés miatt

ágyak, szekrények, asztalok, székek, nagy fagyaltos gép fali nagy képek, tükrök, varrógép, porcellán és bádóg edények, szobakályha, valamint egyéb szoba és vendéglői berendezések, stb.

CSERNELL IRÉN, (Főter 35. szám).

Özv. Jencsevíts Árpádné sz. Zoller Gizella úgy a maga, mint a család: özv. Jencsevíts Bódogné, testvérei: Félix, Irén, Arthur, Vilmos, Bella, Piroška, valamint sógorai, sógornói és a Zoller-család nevében tudatja, hogy a drága jó férj, jó fiu, szerető testvér, jó barát

Jencsevíts Árpád

cukrász

életének 38-ik, boldog házasságának 14-ik esztendejében egy napig tartó súlyos szenvedés után f. év ápr. 6-án d. e. 11 órakor lelkét visszaadta Teremtő Urának!

Mi, akik sok szeretettel vettük őt körül és féltő gonddal óvtuk egészségét, fájdalmas lélekkel keressük a vigasztalást!

Drága halottunk temetése f. év április 8-án, vasárnap délután 3 órakor lesz a kórház halottas házából, lelkéért pedig az engesztelő szentmise áldozatot f. év ápr. 10-én reggel 8 órakor fogjuk bemutatni a róm. kath. plebánia templomában.

Legyen pihenésed csendes! — A viszontlátásra!

Kézdivásárhely, 1934. ápr. 6.

— A székelyföldi hírlapirodalom erősödése. Gyergyószentmiklóson április 1-én új lap indult meg Gyergyó címmel, mely vezetőhelyen közli a febr. 27-én alakult szerkesztő bizottság felhívását a közönséghez a helyi sajtó támogatására. A sajtó bizottság elnöke Szabó György apátplebános és tagjai Gyergyószentmiklós szellemi elitjének 21 tagja. Az I. évfolyam 1-ső száma dr. Csiby Andor felelős szerkesztő kiadásában jelent meg és az hetenként fog megjelenni. E szomszéd megyéből székely város 15 hónapig nélkülözte a helyi lapot. Az utolsó lap, dr. Sándory Mihály lapja a Gyergyó 1932 Dec. 25-én szűnt meg, azelőtt két lap is volt, a másik, Gyergyói Ujság 1930-ig tudta csak fenntartani magát, mindkettő anyagi okok miatt, a közönség nemtörődősége folytán. Hiába, kevés kivétellel szeretik olvasni a helyi lapokat, de azokra előfizetni nem. Üdvözljük új lapotunkat és reméljük, hogy a közömbösség jége fel fog olvadni az olvasók körében, a jól szerkesztettnek ígérkező lapnál.

— Zenekari hangverseny a Vigadóban. Schmelzer Béla zenetanár, a ref. dalkör, a Cecilia dalkör, valamint a szimfonikus zenekar karnagya f. hó 17-én, kedden este 9 órai kezdettel fogja tartani a kath. népszövetség megrendezésében ez évi hangversenyét a Vigadó nagytermében. A hangverseny műsora a következő számokból fog állni: 1.) Schirrmann „Dubinuszka” orosz népdalegyveleg. Előadja a szimfonikus zenekar. 2.) Belezna: „Népdalegyveleg.” 3.) Tárca B. „Népdalegyveleg,” éneklő a „Cecilia” vegyeskar kara. 4.) Kálmán: „Maricza grófnő” operett teljes zenéje. Előadja a szimfonikus zenekar. 5.) Lavotta-hoppe: „A reményhez.” 6.) Farkas Ödön „Rózsa van a keblén” éneklő a ref. dalkör férfikara. A hangversenyre a jegyek csütörtöktől elővételre 30. 20. és 10 leus árban.

HOLNAP BAJNOKI MÉRKŐZÉS.

Vasárnap, ápr. 8-ikán a KSE-Nap bajnoki mérkőzése lesz a Sinkovits-sportpályán. Kezdeté d. u. 4 órakor.

Kultúrelőadások.

Április 5-én tartotta a Kath. Népszövetség és Otthon a XVII. előadó estjét.

Dr. Várhelyi Gyula tanár folytatta a megkezdett előadás sorozatát s ezúttal „Ósvallásunk szent idői”-ről beszélt. A ma is életben lévő népszokásokból és babonákból vont le nagyon értékes következtetéseket az ósvallás főbb ünnepeire s azok időpontjára nézve. Ismertette az ősi időszámítását, az ősnaptárt és az ősi hét napjait. A sok érdekes népszokás és babona elbeszélésével állandóan derült hangulatban tartotta a hallgatóságot.

Kovács J. István szerkesztő „A vidéki újságírás tükré” cím alatt a régi vidéki újságírást beszélve, a saját riporter életéből sok kedves és humoros epizódot mondott el. Előadása végén megállapította, hogy a régi vidéki újságírást valami patriarkális humor derítette át s ezzel szemben a mai újságírás a legtöbbször komor, kesernyés pesszimista hangokat üt meg. Előadása kedves és kellemes volt és sok derűs percet szerzett a publikumnak.

Szöcs Mihály igazgató előadásának címe: „Az iskola a társadalom görbe tükrében” volt. Az iskola — főképen a gimnázium — céljairól és rendeltetéséről szólva, nagyon frappánsan válaszol azon követelményekre, melyeket egyesek, sőt maga a társadalom is, a mai iskolatípustól elvár, midőn azt állítja, hogy nem ad kenyeret, hogy nem ad gyakorlati nevelést (ipari kiképzés), hogy nem nevel „szalonképes” ifjúságot, hogy nem tanítják benne elég intenzíven a sportot stb. Miután ügyesen megfelelt a felsorolt kívánalmakra, áttér az elemi iskolára s azt a közönség, főleg a vezető emberek figyelmébe ajánlja.

Mindhárom előadót lelkesen ünnepelte a szép számú közönség. A jól sikerült est háziasszonyai: Katona Jánosné, Páll Ferencné, Özv. Róth Jenőné, Özv. Szilveszter Dezsőné, Tóth Gáspárné; háziasszony pedig: Csizsár Irénke, Csulak Annuska, Hadnagy Mária és H. Nagy Erzsébet voltak. A következő csütörtöki (Ápr. 12.) irodalmi-est ugyancsak az Otthon új helyiségében (Minoritarendház) lesz s tekintettel, hogy a nagy népszerűségnek örvendő tudományos esték nemsokára lezárulnak, mindenkit, aki a komoly, tudományos dolgok iránt érdeklődik, szívesen látnak és meghívunk.

SPORT.

Suburbii—KSE. 1:0 (1:0).

A husvét elsőnapján lejátszott barátságos mérkőzés a hideg szeles idő miatt kevés közönség előtt folyt le.

Az első percekben 2—3 Suburbii-lefutás sikerült, de ettől eltekintve állandóan le volt szorítva Brassó elsőosztályú csapata s csak a véletlenségen és a KSE balszerencséjén mulott, hogy csapatunk nem aratott győzelmet.

Az egész játékot feltűrt télikabákban dideregve néztük végig. Egyébként nagyon szép sport játékot mutatott mindkét csapat.

A MOZI MŰSORA:

Április 8—9-én, vasárnap és hétfőn d. u. 6 órakor és este 9 órakor lesz a

LEBEGŐ SZÜZ

vígjáték 9 felvonásban, minden jelenete humor és kacagtató, főszereplő: Szőke Szakál, Fritz Schulz, Lissi Arna és egy majom.

Április 11—12-én, szerdán és csütörtökön az EZRED LEÁNYA katonai vígjáték Anny Ádrával.

Április 14—15-én, szombaton és vasárnap BEN-HUR a keresztyények üldöztetése, szenvedése Néró császár idejében.

No. G. 824/1934.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărei delegat prin această publică în baza deciziei No. G. 824/1934 a judecătorei mixte Târgul-Săcuesc în favoarea reclamantului repr. prin avocatul dr. David István pentru încasarea creanței de 9000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 14 Aprilie 1934 la orele 3 p. m. la fața locului în Târgul-Săcuesc, Starada Prințul Carol No. 7 și Horea Cloșca No. 14 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 divan, 1 pendule, 4 tablouri vechi, 1 oglindă mare, 1 noptiere, 1 cuier, 2 dulapuri de haine, 1 casten, 1 oglindă, 2 tablouri mari, 5 mici, 1 etajer, 5 ferestre, 5 uși în valoarea de 11.400 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Târgul-Săcuesc, a 14 Marc. 1934.

C. Popescu port. del.

NYILT-TÉR)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetetlen drága jó leányunk, Zonda Erzsike halála alkalmával részvétel voltak, vagy a temetésen megjelentek, ugyszintén a koszorú leányoknak a fiunknak is ezután mondunk hálás köszönetet.

Târgul-Săcuesc, 1934 ápr. hó 1-én.

Zonda István és családja

(* Ezen rovat alatt közöltek nem vállal felelősséget sem szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Aranyéremmel többszörösen kitüntetve.

BARTOS BOLDIZSÁR

mélyen leszállított árk mellett

fest és vegyileg tisztít

bármilyen kötött árut felelős-

ség mellett.

A nála készült posztóit a

n. é. közönség szíves figyelmébe

ajánlja.

No. G. 2142/1933.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărei delegat prin această publică în baza deciziei No. G. 2142/1933 judecătorei mixte Târgul-Săcuesc în favoarea reclamantului Văd. lui Mátyn Joan repr. prin avocatul dr. David István pentru încasarea creanței de 20.600 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 13 Aprilie 1934 orele 3 p. m. la fața locului în Sanzieni Casa No. 261. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 Locomotivă No. în fața 523 M. A. 22 în sp. 427 M. A. 45, 1 batoză No. 7110 C. C. în valoare de 20.000 leu.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Târgul-Săcuesc, la 13 Martie 1934.

C. Popescu port. del.

Bánáti és regáti I-a rendű

lisztraktár

ahol beszerezheti minden fajta lisztszükségletét.

Tengeri liszt piaci árban!

Uj tengeri és mindennemű termény kapható.

Veress Gerő

Május 3-4-én kezdődő új sorsjátékban már

19 egy millióos főnyeremény kerül kisorsolásra

Az új játékterv szerint főnyeremény a legszerencsésebb esetben 13.000.000.- Nyeremények végösszege: 240.320.000.-

Sorsjegyek: 125.-, 250.-, 500.-, 1000.- Lei.

RÉVÉSZ ERNŐ főelárusító szerencsés sorsjegyei kaphatók:

Kovács Hírlapiroda
Miklós Balázs

Târgul-Săcuesc.

RÉVÉSZ ERNŐ tg.-mureși főelárusításában az elmúlt sorsjáték alatt a

20981 sz. sorsjegy	1.000.000.-
15228	1.000.000.-
17506	300.000.-
17860	200.000.-

lelt nyert